Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 6823

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Cuma 13 Ağustos 1943

Müttefikler İçtimaı Kanadada Oluyor

İngiliz - Amerikan kurmay heyetlerinin plân hazırlıkları Kebek'te başladı

Moskovada yapılan toplantı

Stalinin Müttefik elçilerile buluşmasına ehemmiyet veriliyor — Akdeniz tecrübesinin genişletileceği söyleniyor

Londra 12 (B.B.C.) — Bugün resmen bildirildiğine göre, Roosevelt ve Churchill arasındaki buluşma ve erkânıharb heyetlerinin müzakeresi Quebec'de olacaktır.

Kurmay heyetleri arasındaki müzakereler devam ediyor

Londra 12 (B.B.C.) — Mr. Churchill Quebec'den ayrılmış olmakla beraber İngiliz ve Kanada kurmay heyetleri arasındaki müzakereler İngiliz genelkurmay başkanı Sir Allan Brooke'ün riyasetinde devam etmektedir.

Churchill Birleşik Amerikaya gitti

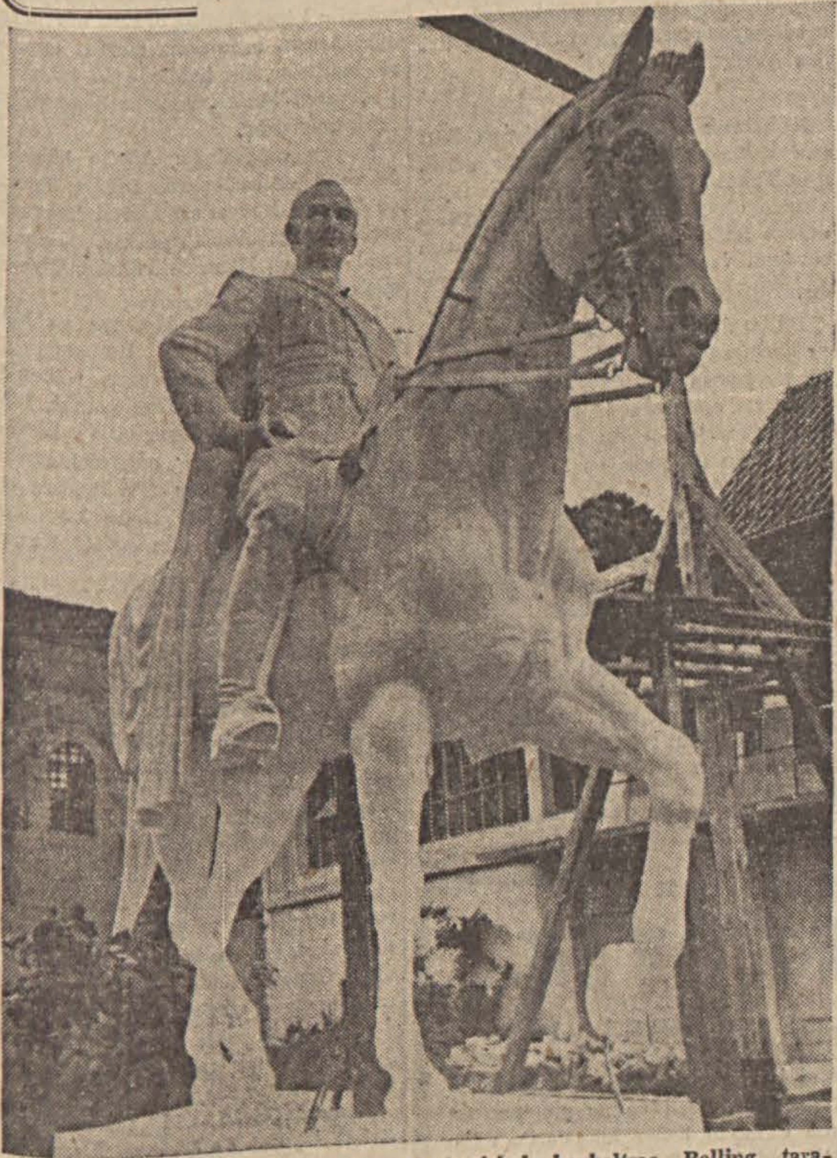
Londra 12 (B.B.C.) — Quebec'ten bildirildiğine göre, Mister Churchill Quebec'ten ayrılmıştır. İngiliz Başvekilini taşıyan hususi tren gece Montrealden geçmiş ve sabahleyin Toronto istasyonunda bir müddet durmuştur. Mister Churchill buradan Niyagara şelâlelerine gitmiş ve bir saat kadar burada şelâleleri seyrettikten sonra yoluna devamla öğleden sonra Birleşik Amerika toprağına girmiştir. Churchill'e kızı Mary refakat etmektedir. Kendisinin yakında Que-

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Reis Roosevelt ve Başvekil Churchill müşterek erkânıharb reislerile konferans esnasında

Millî Şefimizin heykeli

Millî Şefimizin, Güzel San'atlar Akademisinde heykeltraş Belling tarafından yapılmakta olan heykelinin alçı kalıbı hazırlanmıştır. Resmimiz, dökümhaneye götürülmek üzere Akademi bahçesine çıkarılan kalıbı göstermektedir.

Faraziye düğümleri

Harbin son safhasına varıldığı inancını besliyen Demokrasiler, yarın öbürgün başlıyacak olan Churchill - Roosevelt konuşmalarında, herşeyden önce, Avrupaya yıkıcı darbenin nereden ve nasıl indirilmesi lâzım geldiği meselesine kesin bir cevab aranacağını ileri sürüyorlar.

Demokrasiler cephesinden bakıldığı zaman durumun başka türlü görülmesine hemen de imkân yok gibidir. Bir defa, Pasifikte Japonlarla hesablaşmağa can atan Amerika efkârı Avrupa harbinin bittiğini görmek hususunda günden güne sabırsızlanıyor. Sonra, Demokrasiler tarafından uğrunda bunca fedakârlık göze alınan zafer güneşi ufukta geciktiği nisbette bundan doğabilecek karışıklıklar İngilizleri düşündürüyor. Halk meclisindeki son nutkunda Başvekil Churchill artık vakit geçirmekte mana olmadığını söyliyerek uzun bir harbin Demokrasi cephesine yükliyebileceği muhtemel tehlikelere işaret etmişti.

Şu halde önümüzdeki Churchill-Roosevelt konuşmalarının arkasından Avrupada askerlik hareketlerine yeni bir hız verilmek isteneceğini tahmin etmekte bir yanlışlık bulunmasa gerektir.

Bugünlerde Demokrasi kaynaklarının sık sık bir üçüncü cepheden bahsetmeleri ayrıca dikkati çekecek bir hâdisedir. Şimdiye kadar şarktan garba mühimce Alman kuvvetlerinin kaydırılmasını temin için Ruslar ikinci bir cephe açılması lüzumunu ileri sürüyorlardı. Evvelki yıl böyle bir teşebbüse girişebilmeleri imkânsız sayılan Müttefikler, bu hususta yeter derecede kuvvetlenemediklerini geçen yıl da açıkça söylemişlerdi. Fakat bu yılın ilk aylarındanberi Anglo - Saksonlar Afrikada ve Akdenizde devamlı başarılar kazandıkları halde, bunlar nedense Rusyayı tatmin etmiş görünmüyor. Sicilya bütün bütün ele geçirildikten sonra ikinci cephenin ya İtalya üzerinden, yahud da yakın bir yerden cenub Avrupaya doğru gelişmesi beklendiği halde, Sovyetlerin, eski iddialarında ısrar ederek Avrupa garbına büyük bir çıkarma yapılmasını istediklerine şahid oluyoruz. Hatta öyle hissediyoruz ki Balkanları hedef tutan bir Müttefik gayreti Sovyetlerce yersiz ve lüzumsuzdur. Onlara göre Mihverin bir an önce çökmesini temin için Alman ordularının şarktan ve garbdan ayni zamanda sıkıştırılmasına ihtiyac vardır.

Üçüncü cephe sözünü ortaya atmakla Demokrasiler acaba nasıl bir gaye güdüyorlar? İkinci cephe İtalya üzerinden yürütülmek istendiğine göre, Almanyayı daha sıkı kavrıyacak olan bir garb cephesi, cenubda başladığını gördüğümüz hareketlerin devamına engel sayılmıyor demektir. Şu halde Müttefikler, bir yandan İtalya yarımadasını atlama taşı yapıp Balkanlara ve cenub Avrupaya uzanırken, bir yandan da garba çıkaracakları kuvvetlerle, Almanyayı.

NADİR NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Yeni Rektörümüz

Profesör Tevfik Sağlam dün vazifeye başladı

Maarif Vekilimizin reisliğinde 3 saat süren bir içtima yapılarak Üniversiteye dair meseleler görüşüldü

Yeni Üniversite Rektörü Prof. Dr. Tevfik Sağlam, Maarif Vekilimiz Yücel ve fakülte dekanlarile bir arada

Kanunî yaş haddini doldurması dolayısile İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden ayrılmış olan ordinaryüs profesör Cemil Bilsel'in yerine Tıb fakültesi 3 üncü iç hastalıkları ordinaryüs profesörü Dr. Tevfik Sağlamın tayini yüksek tasdikten çıkmış ve bu tayin keyfiyeti dün

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

REFAH FACİASI

Dünkü celsede istinabeler okundu

Amiral Mehmed Ali Ülgen oğluna dair iddiaları reddetti

Ankara 12 (Telefonla) — Refah faciası mes'ullerinin duruşmalarına bugün de Ankara Ağırcezasında devam edilmiştir. Zekeriya Şener ve Hüseyin Kalayın istinabe yolile alınan ifadeleri okundu. Hüseyin Kalay ifadesinde «Remzi Duygunun, İzzet Kaptana yazdığı mektubdan bahisle bunda gemiye Mersinden asker alınacağını bildirdiğini kaydediyordu.» Benjamen buna itiraz etti. Zeki Güderin ifadesindeki bazı noktalar hakkında da Tümamiral Mehmed Ali Ülgen mütalealarını söyledi. Sefere tahsis edilecek vapurla denizaltıcılarımız sevkedileceğinden Zeki Güderin haberdar olduğunu ilâve eden amiral:

«— Hattâ bir gün İstanbulda tesadüf ettiği bir arkadaşına «sizin denizaltıcıları götürecek vapur» diyerek Sirkecide bağlı olan Refahı göstermiştir. Bana bunu Deniz Harb Akademisi kurmay başkanı yarbay Fuad söyledi.

Barzilay da söz alarak: Zeki Güderin ifadesindeki bazı noktaları kabul etmedi. Benjamen de şunları söyledi:

— Sefere tahsisi anlaşıldıktan sonra vapur, kömür almak üzere Kuruçeşmeye gitmişti. Sirkecide bağlı değildi ki. Zeki

(Arkası Sa. 3; Sü. 7 de)

Sulh müzakereleri

Bir taraftan Papa, bir taraftan Badoglio Müttefiklerle temasa devam ediyormuş?

Japonyada Mihver elçilerile mühim konuşmalar oluyor

Berne 12 (a.a.) — İtalyan basınının bildirdiğine göre, Reis Roosevelt ile Mr. Churchill tarafından tetkik edilecek en ehemmiyetli mesele İtalyanın mukadderatına taallûk edecektir.

Diğer taraftan, kiliseden sızan haberlere göre, Papalık makamı Müttefiklerle müzakerelerine devam etmektedir.

Badoglio, Müttefiklerle müzakere mi yapıyor?

Londra 12 (L.P.S.) — Times yazıyor: Amerikadan gelen haberlere nazaran Badoglio'nun bir mümessili bitaraf topraklar üzerinde Müttefik erkânile temas etmiştir ve muhtemel olan şeraiti öğrenmek istemiştir. Bu gibi hareketleri beklemek icab eder.

Tokio'da mühim siyasî görüşmeler

Tokio 12 (a.a.) — Domei ajansının haber verdiğine göre Hariciye Nazırı Shigemitsu bugün Hariciye Nezaretinde Almanya ve İtalya büyük elçilerile bir görüşme yapmıştır. Öğrenildiğine göre bu görüşme esnasında üçlü pakt devletlerinin müştereken yapılacak olan harb meseleleri müzakere edilmiştir.

«Popolo di Roma» nın mânalı bir makalesi

Berne 12 (a.a.) — Popolo di Roma gazetesinde çıkan pek manalı bir makalede bilhassa şöyle denilmekedir:

«Memleketin büyük bir tehlike karşısında bulunduğunu inkâr etmek gülünç olur. Alman devlet reisi, kıt'alarının Almanyaya binlerce kilometre uzakta harbetmelerini tercih ettiğini bir kaç kere söylemiştir. Bu bakımdan Alman milleti mes'uddur. Fakat İtalyan milleti çetin bir imtihan karşısındadır.»

İngilterede Müfrit Rus hayranlığından şikâyetler

Bir İngiliz ve bir İsviçre gazetesi, büyük Britanyanın müttefiklerini ihmal ettiğini yazıyor

«Times» Baltıktan Egeye kadar sahadaki küçük milletlerin Rus nüfuz bölgesine girmeleri fikrinde imiş!

Lausanne 12 (a.a.) — Gazette de Lausanne'da Edmond Rosier, Londranın «The Nineteenth Century and After» mecmuasında çıkan iki mühim

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Şimalî Sicilyada son vaziyeti gösterir harita

Sicilyada Müttefik ordu ilerliyor

Şimal Afrika Müttefik umumî karargâhı 12 (a.a.) — Tebliğ: Bütün kesimlerde ileri harekete devam olunmaktadır. Adanın şark sahilleri kesiminde düşman şiddetli ardcı muharebeler vermektedir. Bu kesimde sekizinci ordu şimdi Parjola ve Zafferano köylerini işgal etmiştir.

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

Sovyet taarruzu artan bir hızla devam ediyor!

Rus mukavemetini hazırlıyan Mareşal Timoçenko

Kızılordu, batıya giden demiryollarını kesmeğe uğraşmaktadır. Harkof kapılarında çetin savaşlar yapılıyor

Führer'in umumî karargâhı 12 (T.P.) - Alman başkomutanlığının tebliği:

Kuban köprübaşında, Mius'da ve orta Donetz'de bugün ehemmiyetsiz harekâtla geçmiştir.

Bielgorod kesiminde meydan muharebesi devam etmektedir. Orel'in cenub batısında müteaddid Sovyet tümenlerile yapılan taarruzlar akamete uğramıştır. Vlazma'nın cenub ve cenub batısında düşman tekrar hücuma başlamıştır. Bu kesimin cenub bölgesinde cereyan etmekte olan muharebeler henüz sona ermediğinden, Sovyet teşkilleri diğer cephelerde yüksek zayıatla tardedilmiştir. Bunların dünkü kaybı 120 tanktır. Havanın müsaadsizliğine rağmen hava birliklerimiz savaşların en şiddetli anında kara teşkillerimizi desteklemişlerdir. Son iki gün zarfında 83 Sovyet uçağını imha etmişlerdir.

Ladoga gölünün cenubunda vukua gelen üçüncü meydan muharebesinde General Feldmareşal Küchler, Orgeneral Lindemann ve Korgeneral Wöhler ku-

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Başvekilimiz şerefine verilen ziyafet

Şükrü Saraçoğlu ve Numan Menemencioğlu dünkü ziyafette

(Yazısı 3 üncü sahifemizdedir)

Matbuata dair hatıralar

Ebüzziya Tevfik'i nasıl tanımıştım?

Yazan: **Reşid Gönç**

Ebüzziya Tevfiği yakından tanımıştım. Kendisi sürgün iken eski Tarih Encümeni azasından Tanzimat ricalinden Said Efendizade amcam Mehmed Galibi tesadüf karşısına çıkarıyordu. Biri rejimin adamı, diğeri rejimin muhalifi olan bu iki zat o kadar anlaşmış, o kadar anlaşmışlardı ki birbirinden hiç ayrılmıyan iki dost oluvermişlerdi. Mehmed Galib üstünde sürgün damgası bulunan bu dostuna bir çok hizmetler yaptığı gibi vazifesi başka yerlere nakledildiği vakitte de mektublarını eksik etmemişti. Hattâ bin bir vesileden istifade ederek tarafını bulup ezdirmemeğe çalışmıştı.

İkinci Hamidin istibdadı devrilerek meşrutiyet rejimi kurulduğu vakit de bu iki dost biri hür, diğeri menkûb olarak İstanbulda gene buluşuyorlardı.

Meşrutiyet başlangıcında çıkan çeşid çeşid gazeteler arasında da 31 mayıs 1909 pazartesi günü Ebüzziya Tevfiğin «Yeni Tasviri Efkâr» ı çıkıyordu. (Bu tarih gayet doğrudur. Bende koleksiyonu bulunan Ebüzziya Tevfiğin bu gazetesinin birinci sayısından alıyorum.)

Gazete çıkar çıkmaz da Ebüzziya Tevfik bu düşkün dostuna derhal:

— Mehmed, senin kalemin kuvvetlidir. Benim gazetem senin demektir. Binaenaleyh yazı yazabilirsin, demişti.

Mehmed Galib bu kardeşliği, bu vefakârlığı tabiî minnetle karşılıyarak derhal kabul etmiş ve tarihî makaleler yazmağa başlamıştı.

Oturmakta olduğu Uzunçayırdaki köşkten hemen hemen hiç inmiyen amcam yazılarını matbaaya benimle gönderirdi.

Kitab okumağa, bilhassa matbuatı takibe merakım o zamandan vardı. Angarya diye verilen bu yazı götürme işini bilseniz nasıl bir istekle, ne büyük bir şevkle yapardım. Çünkü şaka değil, içine girmeyi çok istediğim matbuatın piri Ebüzziya Tevfiğin yanına gidiyor, elini öpüyor, masasının karşısına oturuyor, «Nasılsınız, Reşid Bey oğlum?» hitabına bile nail oluyordum.

Yazıları götürmek için gittiğim ilk gün, hafızamda o kadar canlı ki sanki dün olmuş gibi!

Akşam yemeğinden sonra amcam:

— Reşid, yarın yazı gitmek lâzım. Erken kalk da Ebüzziyaya (amcam kendisine daima böyle hitab ederdi) bir makale var, onu götür.

Dedi ve matbaayı uzun uzun tarif etti.

— Sakın başka kimseye verme, bizzat Ebüzziyaya ver. Şayed o yoksa heyeti tahririye müdürü Yunus Nadi Bey vardır, ona ver, dedi.

Artık o gece uyuyup uyandıkça kafamda hep Ebüzziya kelimesi, rüyamda ise Ebüzziyanın hep kendisi vardı.

Ebüzziya Tevfik merhumun, torunlarının şimdi oturdukları binada bulunan matbaasının önüne gelmiştim. Pek az sonra da kapısında idim. Orada duran adama:

— Ebüzziya Tevfik Beyefendiyi görmek istiyorum, dedim.

Yukarıdan aşağı beni süzdükten sonra:

— Kim diyelim?

Sualine:

— Mehmed Galib Bey tarafından geliyorum. Lûtfen kendisine haber verin. Cevabını yapıştırdım.

Biraz sonra odadan çıkan hademenin «geç» emrini alınca da içeri damladım.

Her tarafta kitab ve gazete dolu bir oda idi. Bunların ortasında uzunluğu oldukça hürmetli geniş bir masanın ortasına gelen kısmında da kendisi oturuyordu. Kandilli bir temenna çaktım. Amcamın makalesini uzattım. Aldı, şöyle göz gezdirmeğe başladı. İçimden ah otur dese de kendisile biraz konuşmak nasib olsa diye düşünürken:

— Biraz dinlenmez misiniz? evlâdım.

Derhal karşısındaki sandalyeye çöktüm. Aman Yarabbi ne tatlı bir sesi vardı. O göz gezdirmesine devam ederken matbuata çok çalıştığı dillerde destan olan Ebüzziya Tevfiği tetkik ediyordum. Ne sipsivri bir frenk, ne tostoparlak softavari bir sakalı vardı. İkisi ortası bir şeydi. Beyazları oldukça fazlalaşmış olmasına rağmen yaşının ilerlemesinden ziyade mihnetten bu hale gelmiş hissini veriyordu. Hele lâkırdı söyleyişi çok tatlı idi.

Yazıyı masanın üzerine bıraktıktan sonra:

Söyle bakalım evlâd, hangi mektebe devam ediyorsunuz?

Caka satmak hevesile:

— Paristen avdetimden sonra şimdi Frer mektebine gidiyorum efendim.

— Maşallah bu yaşta Parisi görmek her kula müyesser olmaz, dedi ve içini çekti. Gencliğini Pariste geçirdiği günleri hatırlamıştı mutlaka. Ve sonra devam etti:

— Peki söyle bakalım, babanın mesleği olan adliyeciliğe mi intisab edeceksiniz?

Fırsat ele geçmişti.

— Zatıâliniz gibi ben de gazeteci olmak istiyorum efendim.

Bir kahkaha attı:

— Fakat gazeteciliğin mihneti çoktur evlâd!

Ben cevaba hazırlanırken oda kapısı açıldı. Orta boylu etine dolgunca, bıyıklı kelebek gözlüklü bir genc içeri girdi.

— Ha, ben de seni şimdi çağırtacaktım Yunus Nadi Bey, Mehmed Galib Bey makalesini göndermiş. Aman dikkat edin, geçen seferkinde kalan mürettib hatalarından şikâyet edip duruyor.. Makaleyi uzatırken de:

— Bak bizim Mehmed Galibin yeğeni bu küçük bey de gazeteci olmak istiyor. Ne dersin?

Sonra bana dönerek:

— Bizim heyeti tahririye müdürü Yunus Nadi Bey diye de takdim ediyordu.

İkinci bir gazeteciye tanıtılmaklığım sevinci beni büsbütün çileden çıkarmış olacak, bütün kuvvetimle yerimden fırlarken iskemle devrildi.

***

Tabiî bu yazı kötürme işi arttıkça artıyor ve Yunus Nadi Beyle de tanışmamız göz aşinalığından çıkıp arada sırada iltifatlarına mazhar olabilecek bir mertebeye çıkıyordu. Artık Ebüzziya matbaasına da sorgu sualle karşılaşmadan şimdiki bütün matbaalara girip çıktığım gibi elimi kolumu sallaya sallaya girip çıkıyordum.

***

Bu tanışmalardan sonra bir Kayışdağı gezmesi yapmıştık ki sırası gelmişken anlatmadan geçemiyeceğim.

Kayışdağı gezmelerinin en civcivli zamanı olan bir ağustos mehtabı idi. Ailece iki öküz arabası hazırlatmıştık. O zamanın meşhur okuyucusu Nasib Hanım da temin edilmişti. Tanıdık kimse var mı, diye diğer arabalara göz gezdirirken bir de ne göreyim, heyeti tahririye müdürü Yunus Nadi Bey de orada bulunanlar arasında değil mi? Kendimi göstermek için dolaştım, dolaştım, bir türlü gösteremedim, nihayet kendimi gösterebildim, selâmlaştık.

— Amcanız da burada mı?

Sualile karşılaşınca da fırsat bu fırsat diye boş bulduğum iskemleye çöktüm. Etrafındaki arkadaşları kimlerdi? Bugün pek hatırlıyamıyorum ama herhalde onlar da gazeteci olacaklardı. Bu kadar gazeteciyi bir arada görmek bana büyük bir zevk veriyordu.

Biraz sonra amcamın yanına dönüp pek mühim bir havadis telâkki ettiğim Yunus Nadi Beyin de burada bulunduğu haberini veriyordum.

Amcam onların oturduğu tarafa giderken benim de tabiî onun peşine takıldığımı söylemeğe hiç hacet yok değil mi?

Sevincime payan yoktu. İçlerinde bugünkü matbuatımızın ileri gelenlerinden Yunus Nadi Abalıoğlunun bulunduğu o günkü gazeteciler arasında Kayışdağına tırmandığım zaman duyduğum heyecan bugün bile tazeliğini henüz kaybetmemiştir.

Reşid GÖNÇ

Şehir haberleri

Et fiatları niçin pahalı?

Belediyenin sür'atli kararlar alması bekleniyor

Alınan haberlere göre Marmara havzasında et fiatları 120-130 kuruş arasında olduğu halde, şehrimizde hâlâ 220-230 kuruşa satılmaktadır. Halbuki hiç bir mevsimde et fiatları bu kadar yüksek olmamıştır.

Mezbaha Müdürlüğü tarafından yapılan tetkiklere göre İstanbulun bir günlük sarfiyatı 3000 koyun olduğu halde, hergün 5 bin kesim hayvanı gelmektedir. Bu sene bol ot bulunduğundan hayvanlar da gayet beslidir. Şehrimizde et fiatlarının bu kadar yüksek bir seviyeyi muhafaza etmesine, müteahhidlerin Mezbahadan fazla miktarda et alarak harice götürmeleri sebeb olarak gösterilmektedir.

Mezbaha Müdürlüğü, Belediye Riyasetine müracaat ederek kesimlik hayvanların bol ve çok verimli olduğu bir sırada, halkın daha fazla etsiz kalmaması için bu vaziyete bir çare bulunmasını, hiç olmazsa İstanbula ayrılan hayvanların müteahhidler tarafından tekrar harice çıkarılmasının menedilmesini istemiştir.

Vaziyet tavazzuh ettiğine göre belediyenin sür'atle icab eden tedbirleri alacağı beklenmektedir.

Hindistana gidecek heyet

Manifatura, çuval ve kanaviçe mubayaatı için Hindistana gidecek heyetin kadrosu taayyün etmiştir. Heyete manifatura ithalât birliği umumî kâtibi Hakkı Manço riyaset edecek ve İstanbuldan 4 tacir bulunacaktır. İzmir ithalâtçıları namına İzmir ve İstanbuldan manifatura ve çuval ithalâtçılarından Nevzad Şumnunun iştiraki muvafık görülmüştür. Mersinden bir tacir de heyete iltihak edecektir.

Posta, Telgraf ve Telefon idaresinde tayinler

Yeni posta, telgraf ve telefon teşkilât kanununun tatbikı münasebetile tayinler yapılmıştır.

Bu meyanda İstanbulda yeni ihdas olunan Telefon Başmüdürlüğüne terfian evvelce Ankara ve İstanbuldaki şirketin devletce satın alındığı gündenberi İstanbul Telefon müdürlüğünü liyakatle ifa eden Niyazi Tezer, İstanbul Posta Başmüdürlüğüne müfettişlerden Tevfik Dincel tayin edilmiştir. İstanbul Posta ve Telgraf Başmüdürü Mazhar Dirimer, Posta ve Telgraf fen heyeti reisliğine tayin olunmuştur.

Dün tifüs vak'ası görülmedi

Dün şehrimizde tifüs vak'ası kaydedilmemiştir.

Lise ve orta okullarda kayıd ve kabul

Orta okullarla liselerde talebe kayıd ve kabulüne ve bütünleme imtihanlarına bugün başlanacaktır. Devlet orta okul imtihanı eleme bölümü 21 ağustosta, sözlü bölümü 27 ağustosta, lise bitirme imtihanları 19 ağustosta, devlet olgunluk imtihanları 9 eylûlde yapılacaktır. Okullarda derslere 13 eylûl pazartesi sabahı başlanacaktır. Orta ticaret okullarile ticaret liselerinde de talebe kaydına ve bütünleme imtihanlarına ayni günde başlanacaktır. Bitirme imtihanlarına da 24 ağustosta başlanacaktır.

İnci gazinosundaki düğün

Kadıköyünde İnci gazinosunda, Kızılayın adı kullanılmak suretile bir sünnet düğünü tertib edildiğini ve müsaadesiz olarak yapılmak istenen bu düğünün Vilâyet tarafından menedildiğini yazmıştık.

Gazino sahibinden aldığımız bir mektubda: Ne Kızılayın ve ne de başka bir şahsın himayesini taleb etmek suretile böyle bir düğün tertib edilmediği, bu düğünün kendi şahısları namına olduğu bildirilmektedir.

Bu tavziha rağmen alâkadarlar nezdinde yaptığımız tahkikat neticesinde gazino sahibinin bu şahsî teşebbüsü de gayrikanunî olduğu cihetle Vilâyetçe men olunmuştur.

İktısadî Fikirler

Faşizmin iktısadî cephesi

Yazan: **Targan Hacim Çarıklı**

Faşizmin iktısadî bakımdan muvaffak olup olmadığı hakkında bugün kat'i bir hüküm vermek imkânı maatteessüf yoktur. Çünkü hâdiseye çok yakın bulunuyoruz. Faşizmi diğer rejimlerle mukayese edebilmek için onu, dünyayı bu harbe sürükliyen iktısadî hâdiseler içinde görmek lâzımdır. Bunun için de muayyen bir tarih devresini beklemek lâzım gelecektir. Aksi takdirde vereceğimiz hükümler dün ve bugün Rusya hakkında verilen ve birbirine tamamile zıd olan hükümlere benziyecektir. Her muharrir, iktısadcı veya içtimaiyatçı Rusyayı tetkik ederken bu memleketi kendi gözlüğü çerçevesinden görmüş, kendi kanaatlerine göre hüküm vermiştir. Bazıları bize bu memleketi bir cennet olarak tavsif ederken bazıları da bu memlekette yaşamak imkânının olmadığını ileri sürmüşlerdir. Faşizm de bugün ayni vaziyettedir.

Biz bu yazımızda 20 sene devam eden bu rejimin, sadece iktısadî sahada elde ettiği neticeleri son elimize geçen adedlere istinad ederek göstermekle iktifa edeceğiz.

Faşizmin son seneleri İtalyayı iktısadî bakımdan haricin tesirinden kurtarmak, bu memleketi iktısaden kendi kendine yeter bir devlet haline getirmek endişesi içinde geçmiştir. Faşizm de nasyonal sosyalizm gibi askerî düşüncelerin tesirinde İtalyanın millî müdafaa imkânlarını hazırlamak için iktısadî bir istiklâliyet ve iktısadî bir bütünlük yaratmak gayesile Rusya ve Almanyada olduğu gibi iktısadî plân tarzına müracaat etmişti. Bundan evvelki makalemizde üzerinde durduğumuz korporasyonlara devletin tespit ettiği plânların tahakkuku vazifesi verilmişti.

Faşizmin iktısadî bilânçosunu verirken mevzuumuzu ziraî, sınaî ve malî olmak üzere aşağıdaki üç ana nokta etrafında toplamak mecburiyetindeyiz.

I — Ziraî sahada: Ziraî sahada faşizmin bütün gayesi İtalyanın gıda ihtiyaclarını kendi ana toprakları üzerinde temin etmekti. Bu maksadla faşizm giriştiği işlere mücadele ismi vermekte idi. Meselâ Mussolini'nin bizzat başında bulunarak yaptığı buğday mücadelesi İtalyada muvaffak olmuştur denilebilir. İtalyada yeni arazi açılmış, gübre meselesile yakından meşgul olunmuş, korporasyonlar ziraî makinelerle teçhiz edilmiş ve mahsulün iyi olduğu senelerde İtalyanın buğday ihtiyacını kendi toprakları üzerinde temin etmesi imkânı temin olunmuştu.

Buğday ziraati sahasında tesadüf edilen bu hummalı faaliyete aynen diğer ziraatlerde de tesadüf edilmiştir. Meselâ pamuk ziraati de fevkalâde inkişaf etmiştir. 1929 senesinde İtalyada 5500 hektar olan pamuk ziraati 1940 senesinde 65,500 hektara çıkmıştır. Fakat İtalya bütün gayretine rağmen ziraî bütünlüğünü temin etmek imkânını bulamamıştı. Nitekim M. Mussolini 1939 senesi başında verdiği bir nutukta İtalyanın ancak müstemlekelerile bir iktısadî tamlık yaratabileceğini söylemiştir.

II — Sanayi bakımından faşizmin iktısadî faaliyeti, sivil ihtiyacların tatmininden daha ziyade askerî ihtiyacların tatminine matuf olduğu için maatteessüf elimizde mevsuk malûmat pek azdır.

Son zamanlarda İtalyan elektrik ve kimya sanayilerinin inkişaf ettirmek için ... olduğunu görüyoruz. Meselâ elimize geçen istatistiklere göre İtalyada 1942 senesinde kimya sanayii büyük bir genişleme göstererek evvelce Almanyadan ithal ettiği kimya sanayii mamulâtının yüzde 75 ini kendi imal etmeğe başlamıştı. Bu sanayi daha ziyade ikame maddelerinin imali için uğraşmıştı. Meselâ bugün İtalyada sun'î kauçuk, sun'î benzin, sun'î yün ve pamuk sanayileri inkişaf etmiştir. 1939 senesinde İtalyada ikame maddelerinin imali için, içinde (150,000) amele çalıştıran (5000) müessese vardı. İtalyanın 1922 senesinde elektrik istihsali 3,928 milyar kilovattı. 1942 senesinde ise coğrafî vaziyetinin elektrik kuvveti istihsaline pek elverişli oluşu sayesinde bu miktar 20,103 milyar kilovata çıkarılmıştır. İtalyada beyaz kömürün fazlalığı bütün şimalî İtalyaya elektrik kuvvetinden istifade etmek imkânını vermişti. İtalyanın 1942 senesinde 17.172 kilometre olan demiryollarının 5415 kilometresi elektrikle işlemekte idi. Şimalî İtalya şehirlerindeki bütün sanayi elektrik kuvvetinden istifade ettiği gibi bu şehirlerdeki otobüsler bile bizim tramvaylarımız gibi elektrik kuvvetile yürümekte idiler.

III — Faşizm gerek harb masraflarını idame ettirmek, gerekse harbden evvelki iktısadî plânlarını tahakkuk ettirmek için şimdiye kadar tanıdığımız malî ve iktısadî tedbirlerin hepsine başvurmuştur. Her nekadar İtalyan 1941-1942 bütçesi (77) milyar liretlik bir açıkla kapanmış ise de bu 77 milyar tamamile harb masraflarına aiddir.

İtalya harb masraflarının mühim bir kısmını yarınki İtalyadan istifade edecek olan gelecek nesillere yükletmek için geniş nisbette bir istikraz siyaseti takib etmiştir. Ayni zamanda vergiler artırılmış, kâğıd para sistemine müracaat edilmiştir. Devletin borclarının senelik faiz ve vadesi gelen sermaye tediyesi için sarfedilen para 13,8 milyar tutmakta idi. (Journal de Gèneve) 28/7/1943

Bir kelime ile İtalyada faşizm bütün iktısadî faaliyetlere müdahale etmiş, iktısadî hayat idarî hayatın bir şubesi haline girmişti.

***

Muhakkak ki faşizmin İtalyaya iktısadî bakımdan hizmetleri inkâr edilemez. Fakat acaba İtalya başka bir rejim altında olsaydı bugün nasıl bir iktısadî durum içinde bulunacaktı?.. Bu sualin cevabını vermek maatteessüf imkânsızdır.

Bütün dünyada harbe takaddüm eden ve harb senelerinde iktısadî hayata devlet tarafından müdahale etmek, bir doktrin icabı olmaktan daha ziyade bir zaruret meselesi idi. Bu müdahaleye bugün bütün dünyada, en liberal memleketler de dahil olmak üzere tesadüf edilmektedir.

Bize göre, faşizmin iktısadî bakımdan tenkidini yaparken üzerinde durulması icab eden en mühim nokta: faşizmin İtalyan halkının iktısadî refahını teminden daha ziyade İtalyayı iktısadî bakımdan harbe hazırlamak için çalışmış olmasıdır. Bu şekil hareketin de lüzumlu olup olmadığını iyi veyahud da fena olduğunu tarih tetkik edecektir.

Targan Hacım Çarıklı

GELİŞİ GÜZEL

Kudret helvası - Asrî örnek

Kudret helvası

Harb, bazı memleketlere kudret helvası yağdırıyor. Batan gemilerin, gökten düşen tayyarelerin balık dişlerinin kesemiyeceği ganimet bakiyeleri, yalı boyunda oturan ibadullahın kursağına giriyor.

İspanyanın Bermeo isimli kasabasının balıkçıları, bir zamandanberi, bu sayede, gül gibi geçinip gidiyormuş. Geçenlerde bir takım balıkçı kayıkları, Mihver denizaltılarının batırdığı bir vapurun yükünü denizden toplarken, sandıklar dolusu lâstik top bulmuşlar. Haraç mezad satılan bu toplar, bu talihli kullara, topluca dünyalık getirmiş.

Son zamanlarda, gene ayni kasaba balıkçıları denizde bir muazzam sandık daha bulmuşlar. Etrafına üşüşüp çala keser açınca, bir de ne baksınlar, tıklım tıklım çikolata dolu değil mi? Hem de en âlâ cinsinden.

Bütün dünyada salgın haline gelen bu kakao ve şeker kıtlığında, çikolata sandığı, ne kadar makbule geçmiş, tasavvur edebilirsiniz. Bütün kasaba halkı, bir çikolata ziyafetine konmuş. Lâkin garib şey. Çikolatayı yiyen, uyku uyuyamaz olmuş. Hattâ, bedava bulmuşken fazlaca kaçıranlar da, zehirlenme alâmetleri bile görülmüş.

İş, o derece umumileşmiş, bütün kasaba halkının uykusu öyle kaçmış ki, doktorlar, nihayet, müdahale mecburiyetinde kalmışlar.

İlk akla gelen şey, çikolataları tahlil ettirmek olmuş, tabiî. Tahlil neticesinde, çikolatalara uyku kaçırmağa mahsus bir ilâç karıştırıldığı görülmüş.

Mesele derhal anlaşılmış. Meğerse, gökten inen bu asrî kudret helvası, uzun seferler yapan İngiliz bomba tayyarelerinin mürettebatı için, bilhassa yapılan, uyku kaçırma çikolatalarıymış.

Kasaba halkı, bu tepeden inme uykusuzluğa, gece gündüz dua ediyormuş. Eder! Beterin beteri var. Ya uykusuzluk veren çikolata yerine, ebedî uyku veren bomba inseydi!

Asrî örnek

Maymun, insanların, dillerine en fazla doladıkları, Allahın garibi bir hayvandır. Adı, ilim kitablarına geçti. Düsturlara mevzu teşkil etti, şöhret kazandı. Eşrefi mahlûkat olan insanın ceddi odur, dedik; başımıza tac ettik. Böyle şey olmaz, diyenler çıktı, fukarayı yerlere vurduk. Darwin'i müdafaa edenlerle, yerenler; biribirine girdiler. Durup dururken, maymuna, bin türlü meziyet izafe edildi; hiç kabahati yokken, çeşid çeşid kusurlarla yerin dibine sokuldu.

İnsanlar, maymun adını, böylece, temcid pilâvı gibi, ikide bir ortaya koya kaldıra, biribirlerini yemek için bahaneler icad ederken, bir köşede kıskıs gülen maymun, içinden, galiba, bu hakaretin intikamını almağı kuruyormuş.

Amerikadan, yeni Orleans'dan gelen bir haber var. Orada, duvarlara koca koca ilânlar yapıştırılmış Üzerinde şu ibare varmış: «Siz de, hayvanat bahçesindeki maymunlar gibi yapın, Birleşik Amerikanın harbi kazanmasına yardım edin!»

İlk bakışta, gayet acayib geliyor ama bu tavsiyenin, vecizemsi bir tarafı var. Yeni Orleans hayvanat bahçesinde maymunlar, bol bol muz yemeğe alışık. Halbuki, harb, bu lükse imkân vermiyor, muzun yerine, maymunlara patates yedirelim, demişler. Bir iki, derken, maymunlar, patatese alışmışlar. Hiç yadırgamadan, kemali iştiha ile yiyorlar, muzu da aramıyorlarmış.

Harbi kazanmanın manevî çarelerinden biri de, koyunun bulunmadığı yerde keçiye Abdurrahman çelebi diyecek kadar hâdiselere katlanmağı bilmek olduğuna göre, maymunların, Amerikan harb gayretine, böylece, filen yardım ettikleri muhakkak.

İşte, duvarlara asılı levhalarda, insanları, maymunlar gibi harekete davet eden ibarenin menşei bu. Yaman intikam. Hem mukallidliği insana yüklüyor, hem Darwin'i haklı çıkarıyor!

H-V

HEM NALINA HEM MIHINA

8 ağustoslar

Anadolu Ajansı Londradan aldığı 10 tarihli bir habere göre Economist gazetesi, «Müttefik diplomasisi vahim hatalara düşmediği takdirde Avrupada harb yakında sona erecektir» diyormuş. İngilizlerin Britanova Ajansının siyasî muharriri de şöyle bir mütalecda bulunuyormuş:

«8 ağustos 1943 tarihinin 8 ağustos 1918 e benzetileceği noktasında askerî ve siyasî mahfillerde tam bir ittifak vardır.»

Birinci Dünya Harbinin 8 ağustos 1918 inde ne olmuştur ki bu tarih, İkinci Dünya Harbinin 8 ağustos 1943 üne benzetiliyor? Tarihin tam çeyrek asır evvelki 8 ağustos gününe bir göz atalım.

Batı cephesinde: «Üçüncü Picardie meydan muharebesi» denilen yeni bir meydan muharebesinin birinci safhası başlamıştır. 8 ağustostan 12 ağustosa kadar süren bu muharebeye Montdidier meydan muharebesi denilir 6 ncı İngiliz ordusile 1 inci Fransız ordusu karşılarındaki Alman ordularına taarruz etmişler ve İngilizler, ilk hamlede 10 kilometre ilerliyerek Paris - Amiens demiryolunu kurtarmışlardır.

İtalyan cephesinde: Asiago bölgesinde ve diğer kesimlerde İngiliz, Fransız ve İtalyan kuvvetleri mevzii taarruzlar yapmışlardır. Avusturyalılar, İtalyada işgal ettikleri Mantello dağını tahliye etmişlerdir.

Doğu cephesinde: Almanya ve Müttefikleri, Sovyetler ve Rumanya ile aylarca evvel sulh yapmış oldukları için hiç bir harb hareketi yoktur. Bilâkis Müttefikler, Japonlarla beraber Vladivostok'a asker çıkarmaktadırlar. Avusturya ordusunda iken Ruslara teslim olan Çekler, Sovyetlere karşı harbetmektedirler; bir gün evvel Kazan'ı almışlardır.

Balkanlar cephesinde: Müttefikler, Bulgarlarla Almanlara karşı, büyük bir taarruz hazırlamaktadırlar. Cephede, yalnız, mevziî musademeler olmaktadır.

Türkiye cephelerinde: İngilizler, Filistinde, taarruza hazırlanmaktadırlar; yalnız ufaktefek karşılıklı keşif hareketleri yapılmaktadır.

Görünüşe göre vaziyet böyledir. Yalnız Alman ordusu, 8 ağustos günü, resmî tebliğlere nazaran, batı cephesinin bir kesiminde bir İngiliz - Fransız taarruzu karşısında 10 kilometre gerilemiştir. Fakat, bir de, harbden sonra, neşredilen General Ludendorff'un hatıralarını okursanız, görürsünüz ki Alman ordularını filen idare eden bu kumandan 8 ağustos günü için «Alman ordusunun karagünüdür» der.

Neden? Çünkü, 15 temmuz günü Reims (Rems) de başlıyan Alman taarruzu, Fransızların oynak bir müdafaası ile neticesiz kalmış ve 18 temmuz günü Mareşal Foch'un emrile Mareşal Pétain, mukabil taarruza geçmiştir. Neticede, Almanlar, bu bölgede evvelce tesis ettikleri cebi terketmek mecburiyetinde kalmışlardır. O kadar.

8 ağustos günü, 4 üncü İngiliz ordusu, karşısındaki 1 inci von der Marwitz ordusuna karşı baskın şeklinde bir taarruz yapmıştır. 23 kilometrelik bir cephe üzerinde, 30000 mevcudlu 6 zayıf Alman tümenine karşı tam mevcudlu 13 piyade, 3 süvari tümeni, 17 uçak bölüğü, 672 tanesi ağır olmak üzere 2000 den fazla top ve 456 tankla yapılan İngiliz taarruzu, 10 kilometre kadar arazi kazanmış ve Almanlardan 21,000 esir almıştır. Bu taarruz, yalnız 4 gün sürdükten sonra, artan Alman mukavemeti neticesinde, durmuştur.

Ludendorff'a «Alman ordusunun karagünü» dedirten hâdise, bu mevziî mağlûbiyet değildir. O gün cepheye sürülen Alman ihtiyatlarına, geri çekilen birliklerin erleri: «Harbetmeyin, boşuna ölmeyin. Nafile harbi uzatmayın» diye bağırmışlardı. Bunun üzerine maneviyatı kırılan Ludendorff, Kayzer'e vaziyeti bildirmiş ve harbin bitmesi lâzım geldiğini ileri sürmüştür. Kayzer, 13-14 ağustosta Spa'daki karargâhında Hindenburg, Ludendorff, Başvekil ve Hariciye Nazırile bir hükümdarlık şûrası akdetmiş ve orada, artık, «düşmanı yenmek imkânı kalmadığı için bir müdafaa stratejisi takibine» karar verilmişti. Böylece, Alman ordusu, 18 temmuzla 8 ağustos günü arasında geçen 21 günde, manen mağlûb olmuştu. İşte 8 ağustosun hikâyesi budur.

İngiliz propagandasının ileri sürdüğü gibi 1943 ün 8 ağustosu 1918 in 8 ağustosuna benziyor mu? Nasıl, 8 ağustos 1918 günü bunu bilmek kabil olmamışsa, bugün de bilmek mümkün değildir. O zaman doğuda, harb yok, sulh vardı; bu defa da doğuda harbediliyor, batıda ise, yalnız hava harbi vardır. Böyle bir iddianın doğruluğu ve yanlışlığı, ancak zamanla ve harb bittikten sonra belli olabilir.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Muhariblerin ve tarafsızların durumlarındaki mana

Mister Churchill ile Mister Roosevelt henüz görüşmeğe başlamadılar. Fakat onların görüşmeğe başlamak üzere oldukları sırada umumî vaziyeti hulâsa etmek faydadan hâli olmasa gerek. Bu hulâsayı yapmak için muhariblerden başlarsak, iki taraf içinde teşebbüs kudretinin bir taraftan diğer tarafa geçmiş olduğuna hükmetmek mümkündür.

Bu yüzden eskiden Mihver adile tanıdığımız ittifak manzumesi, çok önemli tahavvüller geçirmekte ve bu ittifak manzumesi çözüntülere uğramak istidadında olduğunu göstermektedir. Çözüntünün ilk alâmeti faşizmin yıkılması idi. Daha sonraki alâmet, Mihveri birbirine bağlıyan andlaşmanın feshine doğru adımlar atılmakta olmasının hissedilmesidir. Rivayete göre Almanya ile İtalya hükûmetleri arasında bu yolda konuşmalar olmakta ve bu konuşmalar neticesinde İtalyanın hareket hürriyetini kazanması beklenmektedir. Ondan sonra İtalyanın yeni kararlar vermesine engel olacak bir şey kalmıyacağı anlaşılıyor.

Almanyanın cephelerini kısaltmak ve uzun bir müdafaaya hazırlanmak üzere kuvvetlerini tasarruf etmek yolunu tuttuğu göze çarpmakta, bundan başka onun da mühim kararlar vererek bir takım değişiklikler yapması beklenmektedir.

Küçük Mihvercilere gelince derin bir huzursuzluk içinde yaşadıkları ve kararmış ufuklar karşısında ıstırab çektikleri, söz götürmez bir hakikattir.

Buna mukabil karşı taraf, Afrika harbini kazanarak bitirdikten sonra Sicilya seferini tamamlamak üzere bulunmakta, Sovyet mukavemetinin teşebbüsü ele geçirmesinden hız alarak ve büyük hava akınlarının verdiği neticeden hoşnud olarak yeniden büyük kararlar vermek için hazırlanmaktadır.

Muhariblerin bu vaziyetini tesbit ederken bunun tarafsız kalan memleketlerde yaptığı tesiri mütalea edersek hakikati daha fazla aydınlatmağa imkân buluruz.

İsviçreden başlıyabiliriz:

İsviçre, her taraftan Mihver memleketlerile, yahud Mihver tarafından işgal olunan ülkelerle çevrilmiş bir haldedir. Bu durumda olan bir memleketin tarafsızlığını koruması, şüphe yok ki, çok güçtür ve İsviçrenin bu uğurda çektiği güçlükleri takdir etmemek mümkün değildir. İsviçre, tarafsızlığını korumak için silâhlanmışsa da büsbütün çevrildikten sonra ister istemez boynunu bükmek mecburiyetinde kalmış ve bilhassa iktısadî şartlar onu göz yummağa ve müsamaha göstermeğe zorlamıştı. Fakat son haftalar içinde İsviçrenin sesi yükseldi ve tarafsızlığını korumak yolundaki azmi, kendini büsbütün belirtti. Bunu harb vaziyetinin almış olduğu yeni istikametin eseri saymamak mümkün mü?

İsveç de tarafsız memleketlerden biri idi. Fakat Alman askerlerinin İsveç topraklarından geçmesine çarnaçar müsaade ediyordu. Derken İsveç hükûmeti de bu münakaleyi durdurmağa karar verdi ve tarafsızlığını kesin olarak kurmak azminde olduğunu gösterdi.

İsveçin bu kararı vermesi de harbin almış olduğu yeni istikametin tesiridir.

İspanyanın vaziyetine de bir göz atarsak ayni netice ile karşılaşırız. İspanya, harb dışı kalmış vaziyettedir ve bugünkü İspanyanın Mihver taraftarlığı gayet açıktır. Bu yüzden İspanya gazeteleri Mihvere karşı yapılan hava akınlarını şiddetle takbih ettiler ve bunu bir nevi barbarlık saydılar. Son günlerde İspanya gazetelerinin daha çok mutedil bir lisan kullandıkları göze çarpmakta, bu da son inkişafların İspanyadaki tesirini belirtmektedir.

Portekiz, İngilterenin çok eski müttefiki olduğu için onun esasen Müttefiklere muhalif bir durum alması beklenemezdi.

Tarafsızların bu durumları da, Avrupada harbin neticesi hakkında hüküm süren kanaatin mahiyetini açığa vuruyor ve Mihverin bundan sonra Avrupada mühim bir şey bekliyemiyeceğini gösteriyor.

Vaziyetin bu şekilde Müttefikler lehinde inkişaf etmesi, acaba ne netice verecek?

Churchill - Roosevelt mülâkatının vereceği en mühim netice budur.

Ömer Rıza DOĞRUL

Elişleri sergisinde bu akşamki müsamereler

Galatasaray elişleri sergisi, önümüzdeki pazar gününe kadar açık kalacaktır. Bu akşam sergi bahçesinde büyük boks müsabakaları yapılacaktır. Tanınmış boksörlerden hemen hepsinin iştirak edeceği bu müsabakaların boks meraklıları arasında büyük alâka uyandıracağına şüphe edilmemektedir. Bugün saat 10 da ayrıca bir gürbüz çocuk müsabakası tertib edilmiştir. Müsabakada iyi not alan çocuklara sergi tertib heyetince muhtelif mükâfatlar verilecektir. Bu gece için, Üsküdar musiki heyetinin sergi bahçesinde bir konser vermesi temin edilmiştir.

Bu akşam sergide güreş ajanlığının tertib ettiği güreş müsabakalarına Çoban Mehmed, Samsunlu Ahmed ve bütün diğer tanınmış şampiyon güreşçilerimiz iştirak edeceklerdir.

Kemal Pilâvoğlu şehrimize getirildi

Ankarada tarikatçılık yapmaktan muhakeme edilen Kemal Pilâvoğlu; mahkeme kararı mucibince; müşahedeye tâbi tutularak aklî ve ruhî vaziyetine dair adlî tıb raporu verilmek üzere İstanbula getirilmiştir. Kendisinin Adlî Tıbda müşahedesine başlanmıştır. Müşahede neticeye varınca, rapor hazırlanacaktır.

Almanya, İngiltere ve İtalyaya akınlar

Londra 12 (B.B.C.) — Bu sabah Amerikan hava kuvvetlerine mensub büyük uçankale teşkilleri Almanyada muhtelif hedeflere taarruzlarda bulunmuşlardır. Ruhr mıntakası bilhassa bu akınların merkezini teşkil etmiş ve bu meyanda Gelsenkirchen'deki sentetik petrol fabrikaları bombalanmıştır. Uçankaleler burada avcı teşkillerile ve şiddetli uçaksavar ateşile karşılanmışlardır. Diğer teşkiller Wessling şehrinde sanayi bölgeleri ve Bonne'daki askerî hedefleri şiddetle bombardıman etmişlerdir.

Bu akınlar esnasında en az 23 düşman avcusu düşürülmüş ve 25 uçankale üssüne dönmemiştir.

İngiliz bombardıman servisine mensub uçaklar dün batı Avrupadaki hava alanlarına ve demiryollarına hücumlarına devam etmişlerdir.

Fransada Merville, Poix ve Belçikada Coutroix hava alanları bombalanmıştır.

Plymouth'ta hasar ağır

Londra 12 (a.a.) — Bugün sabahleyin erken saatte düşman uçakları tarafından cenub batı İngilterede bir şehre karşı yapılan hava hücumu «şiddetli» olarak tavsif edilmektedir. Bombaların çoğu halkın oturduğu mahallelere düşmüştür. Bir çok yangın bombaları da atılmıştır. Bazı uçanlar şehrin üzerinde çok alçaktan uçmuşlardır. İnsanca bir miktar kayıb vardır.

4 Alman hücumbotu batırıldı

Londra 12 (a.a.) — Whirlwind bomba uçakları dün öğleden sonra Fransadaki Britanya açıklarında bulunan Vorga adası yakınlarında 6 düşman gemisine hücum etmişlerdir. Dört düşman hücum botu berhava olmuş, diğer gemilerde de yangın çıkarılmıştır. Silâhlı balıkçı gemisi olduğu sanılan başka bir gemi de berhava olmuştur.

Alman tebliği

Berlin 12 (T.P.) — Ağır Alman savaş uçaklarından mürekkeb bir birlik, 12 ağustos gecesi İngilterede Plymouth askerî liman bölgesini ve kezalik Bournemouth'un askerî hedeflerine hücum ederek pek çok miktarda infilâk ve yangın bombaları atmıştır. Bu harekâta iştirak etmiş bulunan tekmil uçaklarımız üslerine tamamen ve salimen dönmüşlerdir.

Reisicumhurumuz Roma Büyük Elçisini yemeğe alıkoydular

İstanbul 12 (a.a.) — Reisicumhur Millî Şef İsmet İnönü bugün Floryadaki Deniz köşkünde Roma büyük elçiliğine tayin edilmiş olan Ruşen Eşref Ünaydını kabul buyurmuşlar ve öğle yemeğine alıkoymuşlardır.

Büyük elçi Başvekil tarafından da kabul edildi

İstanbul 12 (a.a.) — Başvekil Şükrü Saracoğlu bugün saat 17 de Roma büyük elçisi Ruşen Eşref Ünaydını Floryada kabul etmiştir.

İngilterede

(Baştarafı 1 inci sahifede)

makaleyi tahlil etmektedir.

Bu makaleleri yazan İngiliz muharriri her şeyden evvel İngilterede âdeta resmî bir din şeklini almağa başlayan ve serbest tenkidlere mâni olan bir nevi akide taassubundan şikâyet etmektedir. Muharririn «sol taraf faşizmi» ismini verdiği bu akide, gün geçtikçe kuvvetini arttırarak kendini herkese kabul ettirmekte ve hiçbir tepki ile karşılaşmaması bu husustaki yayımını çok kolaylaştırmaktadır. Bu akidenin şeyhleri ve müridleri bir taraftan İngiltereyi tenkid etmek, kuvvetinden düşkün göstermek ve hırpalamakta, diğer taraftan ise Rusyayı göklere çıkarmaktadırlar. Halbuki şu nokta da şüphesizdir ki Rus mukavemetinin Britanya imparatorluğunu kurtardığı kabul olunsa bile İngiltere bugün yıkılacak olursa Rusyanın, bugünkü şerait içinde bile, müstakil bir hükûmet olarak kalmakta pek çok müşkülâta uğrayacağı da inkâr kabul etmez bir hakikattir.

Diğer taraftan Sovyet Birliğine karşı olan bu büyük temayül İngiltereyi Polonya gibi, Yugoslavya gibi sadık müttefiklerini ihmale sevketmektedir. Halbuki bunların tamamile müstakil birer vaziyete irca edilmeleri İngiliz hükûmeti için bir namus borcudur.

Rusların istikrahla mukabelesi!

İngiliz muharriri şöyle demektedir:

Asıl şayanı teessüf olan nokta, bizim kendilerine karşı gösterdiğimiz bu aşka karşı Rusların adeta istikrahla mukabele etmeleridir. Ruslar, bugün veya yarın Londra ile Berlin arasında bir itilâf yapılmıyacağına kat'iyyen inanmadıkları için kendi garb hududlarını, büyük İngiliz gazetelerinin de tasvib ettikleri gibi, kuvvetlendirmekten başka bir şey düşünmemektedirler. Bu arada Times gazetesi, Baltık sahillerinden Ege denizine kadar olan sahadaki küçük milletlerin Rus nüfuz sahasına girmelerine ve ancak bu ihtiyaca uygun tarzda hükûmetler teşkil etmelerine taraftardır. Diğer büyük gazeteler, ikinci derecedeki milletlere karşı hiç ehemmiyet vermiyen bir tavır takınmışlardır. Fakat dahası var:

Türkiyenin istiklâli, Boğazları bitaraf olarak muhafaza edebilmek için elzem olduğu gibi İspanya ve Portekizin istiklâlleri Atlantik sahillerinin emniyeti bakımından lüzumludur. Holandanın istikbali ise İngiltere için en esaslı bir meseledir. Bu sebeble bütün bu hükûmetlere karşı İngilterenin sarih ve kat'î taahhüdler altına girmesinde zaruretler vardır.»

Harbden sonraki mesai birliği

Sovyet Cumhuriyetine gelince, muharrir, bu cumhuriyetle işbirliği yapılmasının harbi kazanmak için zarurî olduğu mütaleasındadır. Bu mesai birliği, harbden sonra da zarurî olarak devam edecek mi? Bu, başka bir meseledir.

Maamafih harb devam ettiği müddetçe birinci derecede bir rol oynıyan Rusya, harbden sonra Avrupanın yeniden inşasında kendi hissesini istemektedir. Stalin, buna güveniyor, kendisine bu yolda vaidde bulunulmuştur ve bu taahhüdde hulf etmek mümkün değildir. Şu halde kendisile sıkı teması muhafaza etmek zarureti vardır. Fakat Stalin, Avrupada harekete ve icraata girişmek iddiasına kalkışacak olursa onun bu işi hâkim bir diktatör gibi değil, garb devletlerinin müttefiki sıfatile ve onlarla müsavi vaziyette yapması için ihtiyat tedbirleri alınmalıdır. Bunun için de askerî ahval ve şerait müsaade eder etmez, Avrupa kıt'asında bir kuvvetli bir cephe vücude getirmek zarureti vardır. Zira yalnız Rusyaya halihazırda yardım etmek değil harbden sonra onu tutmak mevzuubahstir.

Sicilyada Müttefik ordu ilerliyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Daha içerlerde düşman Bronte-Randozza yolunun şimalinde şiddetli bir mukavemet göstermektedir.

Sekizinci ordu, düşman mukavemetine rağmen Cesaro'dan gelen yol üzerinde Randozza'nın yarı yolunda bulunan yedinci ordu ile sıkı işbirliği yaparak hücumlarına devam etmektedir. Şimalde San Marco di Aluazo şehri ile bölgesi zaptedilerek tahkim olunmuştur. Ayni zamanda diğer kıt'alar da düşman hatlarının gerilerinde muvaffakıyetle bir köprübaşı kurmuşlardır.

Alman hatları gerisine tekrar asker çıkarıldı

Londra 12 (B.B.C.) — Yedinci Amerikan ordusuna mensub birlikler tarafından dün gece ikinci defa olarak Sicilyanın şimal sahilinde, Orlando burnu civarında Naso nehri ağızlarına bir çıkarma yapılmıştır. Çıkarmayı hava ve deniz birlikleri desteklemiş ve karaya çıkan birlikler kuvvetle tutunarak düşman hatlarının gerisine ilerlemişlerdir. Bu arada çok şiddetli muharebeler olmuştur. Batıdan gelen birlikler karaya çıkan kuvvetlerle birleşmişlerdir.

Randazzo önünde çetin muharebeler

General Eisenhower Amerikan umumî karargâhı 12 (a.a.) — Randazzo bulunacaktır, önünde muharebe bugün şiddetle devam etmiş ve şehir topçu ateşi ve hava bombardımanlarile hemen hemen temelinden yıkılmıştır. Her ne kadar Almanlar bu mevkide çetin bir mukavemet göstermekte iseler de Guardia'yı işgal ettikten sonra sahil yolu boyunca Toarmina istikametinde ilerliyen sekizinci İngiliz ordusu Almanların ricat hattını ciddî surette tehdid etmektedir.

İtalyan tebliği

Roma 12 (a.a.) — Düşmanın taarruzları, Sicilya cephesinin merkez kesiminde şiddetle devam etmektedir. Adanın sahil boyunca torpil uçaklarımız, düşmanın harb ve ticaret gemilerini yakalamışlar ve 10 bin ton hacminde bir kruvazörle 5 bin ton hacminde diğer bir kruvazöre ve 3 ticaret gemisine isabetler kaydetmişlerdir.

Terni, dün 4 motörlü Amerikan uçaklarından mürekkeb teşkiller tarafından bombardıman edilmiştir. Halk arasında 72 ölü, 439 yaralı vardır. Reggio di Calabria eyaletinin bazı mahallerine karşı yapılan akınlar esnasında uçaksavar batrayaları 3 düşman uçağı tahrib etmişlerdir.

Mihver tahliyesi devam ediyor

Cezayir 12 (a.a.) — Almanların artık Sicilyayı tahliye etmeğe başladıkları anlaşılmıştır. Her gün binlerce Alman askeri adayı terketmektedir.

Akdeniz sahasında yüz muhabir var

Cezayir 12 (a.a.) — Şurasını kaydetmek lâzımdır ki, Akdeniz sahasında 100 den fazla İngiliz, Amerikalı ve Kanadalı harb muhabiri bulunmakta ve bunların bir çoğu uzun müddettenberi buralarda dolaşmaktadırlar. Her an ölüme maruz bulunan bu muhariblerin çoğu yaralanmıştır. Birkaç muhabirin de ölmüş olduğu malûmdur.

Şeker fiatları ucuzlatılacak

Ankara 12 (Telefonla) — Şeker fiatları indirildikten sonra istihlâkin hesablandığı şekilde artmadığı görülmüştür. Bu, istiflerin veya saklı olması muhtemel şekerlerin henüz tamamile tüketilmediğini gösterebileceği gibi fiatların iştira kabiliyeti noktasından fazla olmasından da tevellüd etmektedir. Vaziyet tetkik edilmektedir. Bu tetkikler sonunda şeker fiatlarının 100 - 150 kuruşa indirilmesi muhtemeldir.

Bu sene şeker pancarı rekoltesinin çok iyi oluşu ve memleketin yıllık şeker ihtiyacının tamamına yakın bir kısmı ve belki tamamını karşılıyacak istihsal yapılacaktır.

Sıhhiye Vekili Edirnede

Edirne 12 (Telefonla) — Sıhhiye Vekili doktor Hulûsi Alataş bugün şehrimize gelmiştir. Vekil, hastaneyi, cezaevini, misafirhaneyi gezmiş, akşam Halkevinde idare heyetleri azalarile memleket işleri üzerinde görüşmüştür. Doktor Hulûsi Alataş, yarın Kırklareline gidecektir.

Edirnede ekmek 18,5 kuruş

Edirne 12 (Telefonla) — Edirnede halk ekmeği 18,5 kuruşa indirilmiştir. Bütün Trakyada mahsul vaziyeti çok iyidir. Mahsul harman edilmektedir.

Faraziye düğümleri

(Başmakaleden devam)

bugüne kadar hüküm sürdüğü topraklarda yenmeğe çalışacaklardır.

Ancak, bu başarıların dövüşsüz elde edilemiyeceğini düşünürsek, önümüzde bir takım faraziye düğümlerinin sıralanıp durduğunu görürüz.

Yukarıki Müttefik plânlarının tahmine uygun bir şekilde gelişebilmesi için bazı şartlar lâzımdır ki en ehemmiyetlisi Avrupa garbına yapılacak başarılı bir çıkarmaya kadar Almanların şark cephesinde dayanabilmeleridir. Hakikaten, ne Balkanlara karşı, ne de Avrupa garbına karşı bir çıkarma yapamadan önce Mihver kuvvetleri yıkılırsa, Demokrasilerin hareketi mahiyet değiştirecek, Sovyet Rusyaya bir yardım olmaktan ziyade Avrupada asayişi koruyucu bir polis tedbiri halini alacaktır.

Öteki şartlara dair muhtelif düşünceleri ileride gözden geçireceğiz.

NADİR NADİ

Başvekilimiz şerefine verilen ziyafet

İstanbul 12 (a.a.) — Başvekil Şükrü Saracoğlu şerefine, Parti Vilâyet İdare Heyeti tarafından bugün Floryada Plâj gazinosunda bir öğle yemeği verilmiştir.

Ziyafette Başvekil Şükrü Saracoğlundan başka Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu, Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, İktısad Vekili Fuad Sirmen, Vali ve Belediye reisi Dr. Lûtfi Kırdar, Vilâyet Parti İdare Heyeti reisi Dr. Behçet Uz, İstanbul meb'usları, Parti kaza ve halkevleri reisleri ve Vilâyet İdare Heyeti azaları bulunmuşlardır.

Yeni Rektörümüz

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Üniversiteye tebliğ edilerek yeni Rektör vazifesine başlamıştır. Profesör Tevfik Sağlam, bu sırada evvelâ sayın Maarif Vekilimiz Hasan Âli Yücel tarafından, yeni vazifesinde başarı dileklerile, tebrik edilmiş, sonra da fakülte dekanları tarafından ayni suretle kutlanmıştır.

İstifa eden Tıb fakültesi dekanı ordinaryüs Pr. Dr. Kemal Atay'ın yerine tayin edilen birinci şirürji profesörü Dr. Ahmed Fahri Arel de dün yeni vazifesine başlamıştır.

Saat 17 de Maarif Vekilimizin reisliği altında Üniversite Rektörü, fakülte dekanları, Yüksek Öğretim Umum müdürü ve Üniversite umumî kâtibinin iştirak ettikleri bir toplantı yapılmış ve 3 saat süren bu toplantıda fakülteleri ilgilendiren muhtelif meseleler görüşülmüştür.

Müttefikler içtimaı Kanadada oluyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

bec'e döneceği bildirilmektedir.

Stalin'in Müttefik elçilerile görüşmeleri

Washington 12 (a.a.) — Reuter'in hususî muhabiri yazıyor:

Burada öğrenildiğine göre, Amerikanın Moskova büyük elçisi Amiral Standley ile İngiliz büyük elçisi Sir Archibald Klerk Keer'in Stalin'i ziyareti, Quebec konferansında verilecek kararlar hakkında İngiliz ve Amerikan hükûmetleri tarafından yapılan önemli tebligatla ilgilidir ve Amerikadakilerine muvazi olarak Moskovada da stratejik bir konferans yapıldığını göstermektedir.

İngiliz - Amerikan ve Sovyet harb plânlarının telifine burada en büyük önem atfedilmektedir.

Görüşmeyi icab ettiren vaziyetler

Londra 12 (L.P.S.) — Times yazıyor: Mr. Churchill'in Atlantiği tekrar geçip Mr. Roosevelt ve Kanada Başvekiline mülâki olmasının sebebi, dünyanın harb cephelerinde büyük ve açık bir surette yazılmıştır. Müttefikler yaz mevsiminde o kadar kazanmışlardır ki en geniş ve en uzağı gören plânlar bile bu görüş karşısında eskimiş ve tarihe geçmiş addolunabilir.

Bugünkü seri halindeki konferanslar, yürüyüşün her zamandan daha seri olduğu şu anda açılmışlardır. Washingtondaki kurmayların tevhid edilmiş plânlarile Cumhur Reisi ve Başvekilin şahsî münasebetleri, Akdeniz tecrübesini tevsi edebilecek emin bir esas kurabilir. Son günler zarfında Mareşal Stalin'in de müzakerelerde bulunabileceği tahmin olunmuş ve Avrupa tabiyesinin tam bir şekilde ihzar edilmiş olacağına hüküm verilmiştir. Halbuki son raporlar, kendisinin umum karargâhında bulunup, muazzam taarruzu idare etmekte olduğunu bildirmiştir.

«Rusya olmadan Avrupa meselesi halledilemez»

New-York 12 (a.a.) — New-York World Telegram gazetesi, Sovyet Rusya olmaksızın bir çok Avrupa meselelerinin halledilemiyeceğini yazmakta ve sunları ilâve etmektedir: «Roosevelt ile Churchill'in görüşmeleri tam değildir. Stalin'in de bu görüşmelerde bulunması lâzımdır. Sovyet Rusya ile beraber Churchill ve Roosevelt daha büyük bir işbirliği ve daha kat'î bir anlaşmağa varabilirlerdi.»

Sadi Tek tiyatrosu

Bu gece

Üsküdar Doğancılar Aypark sinemasında

Erkekler kırkından sonra azarlar

Sovyet taarruzu artan bir hızla devam ediyor!

(Baştarafı 1 inci sahifede)

mandası altında bulunan Alman kıt'aları, hava generali Korten'in kumanda ettiği hava filolarının himayesi altında 22 temmuzdan 6 ağustos gününe kadar 8 inci ve 67 inci Sovyet ordularının taarruzlarını kahramanca akamete uğratmış ve bu suretle düşmanın yarma teşebbüsü boşa çıkarılmıştır. 1 inci piyade tümeninden maada bu meydan muharebesinde 5 inci dağ avcıları tümeni ve şarkî Prusyalı 11 inci piyade tümeni fevkalâde yararlıklar göstermiştir.

Yukarı şimalde Sovyet birlikleri Louhi kesiminde yeni kazanılan mevzilere taarruz etmişlerse de bunlar da esas muharebe hattı önünde tardolunmuşlardır.

Hafif Alman deniz filoları 11 ağustos gecesi Kafkasya sahilinde bir Sovyet ganbotile bir seribot batırmışlar ve bir diğerini de ağır hasara düçar etmişlerdir. Diğer deniz teşkillerimiz ayni gecede sahillere yakın bulunan Sovyetlerin Mius cephesini muvaffakıyetle ateş hattına almışlardır.

Muharebelerin sıklet merkezi

Berlin 12 (T.P.) — Rus cephesinde muharebelerin sıklet merkezini şimdilik Bielgorod, Kirow, Viazma ve Jarzewo kesimleri teşkil etmektedir. Kirow, Viazma ve Jarzewo kesimlerinde Sovyetler doğudan batıya doğru münakale yollarına taarruz etmektedirler.

Muharebe piyadeden ziyade tanklar arasında oluyor

Berlin 12 (T.P.) — Viazma bölgesinde Ruslar son derece yüksek sayıda teknik harb vasıtaları kullanmakta, bunlara, nisbeten hafif piyade kuvvetleri refakat etmektedir. Halihazırda savaş, tank silâhlarile topçu ve hava silâhlarına inhisar etmektedir. Kaplan tipindeki Alman tankları, T 34 tipindeki Rus tankına karşı yalnız muvazeneyi temin etmekle kalmamakta, üstün zırhlı, ateş kuvveti ve manevra kabiliyeti sayesinde hâlâ düşman tank kütlesini durdurabilmektedir.

«Harkofun düşmesi bir gün meselesi»

Moskova 12 (a.a.) — Sovyetlerin çok sür'atli ve kuvvetli tank ve motörize piyade kolları Harkofun 12 Km. şimaline yaklaşmışlardır. Poltava demiryolu kesilmiş olduğundan batı cihetinden de tecrid edilmiş bulunan Harkofun düşmesi birkaç gün meselesidir. On binlerce kişiye varan Harkoftaki garnizonlarını geri çekmek için Almanların elinde yalnız bir demiryolu kalmıştır.

Harkof meydan muharebesi

Berlin 12 (D.a.D) — Bielgorod kesiminden Harkof civarına doğru gelişen Sovyet taarruzu dün büsbütün şiddeli bir şekil almıştır. Bu savaşlardan bahseden Alman askerî mahfilleri ilk defa Harkof civarında büyük bir meydan muharebesinin vukubulmakta olduğuna işaret etmekte ve Sovyetlerin bu meydan muharebesile Alman hatlarını yararak önemli bir kilid mevkii olan Harkofu yandan sarmağı istihdaf ettiklerini belirtmektedir. Rusların muazzam malzeme sarfiyatile devam ettirdikleri bu taarruzlara Alman müdafaası büyük fedakârlıklarla karşı koymaktadır.

Harkof şiddetle müdafaa edilecek

Berlin 12 (a.a.) — Alman Harbiye Nezareti sözcüsü, Almanların her ne pahasına olursa olsun Harkofu müdafaa etmeğe karar verdiklerini ve yapılan karşı hücumlarla bu şehrin muhafaza edileceğini söylemiştir.

Fin tebliği

Helsinki 12 (T.P.) — Fin resmî tebliği:

Rukajeervi havalisindeki kıt'alarımız, düşmanın şedid top ateşi himayesindeki saldırışlarını püskürtmüştür. Sair kesimlerde bir değişiklik vukua gelmemiştir.

Sovyt tebliği

Moskova 12 (a.a.) — Sovyet geceyarısı tebliği:

Harkof istikametinde düşmanın mukavemetini ve karşı taarruzlarını kıran kıt'alarımız hücumlarını inkişaf ettirmişler, aralarında Şugıyev şehri bulunan 20 meskûn mahalli zaptetmişlerdir.

Ruslar Harkofa 8 kilometre mesafede

Moskova 12 (Radyo) — Cepheden alınan son haberlere göre Kızılordu şimal kesiminde Harkof şehrinin 8 kilometre yakınlarına kadar sokulmuştur.

YENİ ESERLER

İslâm Ansiklopedisi 16 ncı cüz

Edebiyat Fakültesinde bir heyet tarafından neşrolunan İslâm Ansiklopedisinin 16 ncı cüzü intişar etmiştir. Hemen hemen baştanbaşa telif maddelerini ihtiva eden bu cüzde, Türklüğü ve şark âlemini yakından ilgiliyen birçok mevzular, salâhiyetli kalemler tarafından tetkik edilmiştir. Bu maddeler arasında bilhassa Bayrak, Hacı Bektaş Veli (M.F. Köprülü), Bayram (Osman Turan), Bayramiye tarikatı (Abdülbaki Gölpınarlı), Akkoyunlu Baysungur, Belek (Mükrimin Halil Yınanç), Gıyaseddin Baysungur (Zeki Velidi Togan), Bedeli Bedesten (Osman Ergin), Bedreddin Sinakdî ve askerî (Sıddık Sami Onar), mavi (M. Şerefeddin Yaltkaya), Behram Gûr (Ahmed Ateş), Beler (Besim Darkot), Belgrad (Cavid Baysun). Hararetle tavsiyeye değer. Fiatı 1 liradır.

Maarif Vekilliği Yayınevlerinde ve başlıca kitabçılarda satılır.

Türkiye spor ansiklopedisi

Türkiye spor ansiklopedisinin yedinci sayısı memleketimizin tanınmış spor muharrirlerinden Ahmed İhsan, Eşref Şefik, Cehdi Şahingiray, Suad Erler; Kerim Kanok, İlhak Arakon, A. Atçı, Firuzan Tekil, Sedad Erkoğlu, Said Salâhaddinin değerli yazılarile gene zengin bir şekilde çıkmıştır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

«Yarış» çıkıyor

Gazeteci arkadaşlarımızdan Faruk Fenik'le Kemal Con, bu isimde haftalık bir spor gazetesi çıkarmak üzere hazırlanmaktadırlar. Mecmuaya Fikret Atlı, Eşref Şefik, Sadun Galib, Ömer Besim; Zeki Rıza ve Refik Osman gibi tanınmış sporcular ve spor muharrirleri yazacaklardır. «Yarış» ın yarışı şimdiden kazanmasını dileriz.

Teşekkür

Adapazarı felâketinde parçalanan yüzüm, hurdahaş olan vücudümü eskidenberi minnettarı olduğum Haydarpaşa Nümune hastanesi operatörü Feridun Şevketin değerli, titiz itinası ve nezareti altında büyük bir itina ve maharetle tedavi ederek çok düzgün bir hale getiren Dr. Sedada, Dr. Lefter, Zühtü, Ziya ve Ekreme; bozulmuş maneviyatımı takviyede tesellilerini esirgemiyen diğer servis doktorlarile bütün hemşirelere, bir felâketzedeye icab eden fedakârlıktan çekinmiyen tecrübeli ve vazifeşinas baştabib Kâzım Lakaya, tedavi müddetimce değerli alâka ve şefkatlerini esirgemiyen bağlı olduğum maarif büyüğü Hasan Âli Yücel, Rüştü Aras, Nureddin Boymana ve mensubinine, akraba ve dostlarıma derin minnetlerimi bildirir, pek çok teşekkürler ederim.

San'at Okulu Müdürü
Fahamet Öztip

***

Müptelâ olduğum böbrek taşına büyük bir hazakatle ameliyat yaparak beni hayata yeniden kavuşturan Tıb Fakültesi ikinci cerrahî kliniğinin değerli doçenti Dr. operatör Adnan Urasa ve gerek ameliyatım ve gerek tedavim hususunda kıymetli yardımlarını esirgemeyen Dr. Zeki Butura ve hastalığım esnasında ihtimamlarını bezleden başhemşire Nerimana âlenen teşekküre sayın gazetenizin delâletini rica ederim.

Başvekâlet Umumî Murakabe Heyetinden
Nureddin Özmen

Türkân Evgin
İLE
Mükerrem Berk
Evlendiler
10/8/943

Refah faciası

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Güder göstermiş olsun?

Amiral:

— Geminin cumartesi günü Sirkecide bulunduğu anlaşılıyor. Muhakkak olan cihet Zeki Güderin vapuru göstererek denizaltıcıların sevkedileceğinden bahsetmiş olduğudur. Kurmay yarbay Fuad dinlendiği takdirde tabii bu ciheti tenvir edecektir.

İzmir ağırcezasında dinlenen Muhsin Şeren'in ifadesi de okundu. Buna da bazı itirazlar oldu. Amiral Mehmed Ali, kumpanyanın 23/6/1941 de Mersinde Refah süvarisine çektiği yıldırım telgraftan bahsederek vapur sahiblerinin Refah şilebile eşhas nakledileceğini bildiklerini bu telgrafın da göstermekte olduğunu söyledi. Telgrafta «aldığımız son ve kat'î talimat, eşhas alır almaz tahmilâtı keserek hareketiniz müstelzemdir. Buna göre âcilen hareketinizi dileriz.» denilmekte idi.

Amiralın müdafaası

Amiralın oğlu üsteğmen Tarığın Deniz Harb Akademisine hangi tarihte girdiği hakkında deniz müsteşarlığından gelen cevab okundu. Tümamiral bu tezkere münasebetile şu izahatı verdi.

— Benim gibi 38 yıl bu mesleğe hizmet etmiş ve üç harb vazifesine gönüllü olarak gitmiş bir baba evlâdını vazifeye göndermekten alıkoyamaz. Zevcini kaybetmiş bir kadının tahkik etmeksizin yazmış olduğu bu gibi sözlerden cidden müteessir oldum ve bu izahatı vermek için resmî cevabın gelmesini bekledim ki, bu da hakikati meydana koymaktadır. Bir deniz subayının evlâdı ve Kırım seferine iştirak etmiş bir deniz subayının da torunuyum. Refahın yarı büyüklüğünde eski bir tekne ile iki defa bu sefere ben de tereddüdsüz iştirak ettim. Evlâdımı şerefli bir vazifeye iştirakten alıkoyacak bir baba değilim. Böyle düşünecek herhangi bir deniz subayı mevcud olacağını dahi kabul etmiyorum.

Söz alan Barzilay da amiralın daha evvelki ifadesinde bahsettiği telgrafı kendisile telefon muhaveresinden sonra ve onun emrile çekmiş olduklarını söyledi. Telgraftaki eşhas tâbirini de mukaveledeki ibareye uygun olması için kullandıklarını, maamafih telgrafın Mersine vusulü saatinde geminin hareket etmiş bulunduğunu ilâve etti. Amiral, «eşhas» kelimesinden 150 denizaltıcıyı kasdettiklerinde ısrar etti.

İfadeleri gelmiyen bazı şahidler için talimatın tekidine mahkemece karar verildi. Rahatsız olduğundan duruşmaya gelemiyen Ziya Timuçine de önümüzdeki duruşma gününü bildiren bir celbname gönderilecektir. Mehmed Ali Ülgenin müdafaa hakkının taallûkuna binaen kurmay yarbay Fuad da şahid olarak dinlenecektir. Duruşma 3 eylûl cuma sabahına bırakıldı.

İskenderundan İstanbula sevkedilen buğday

İskenderun 12 (Hususî) — İskenderundan İstanbula yapılan buğday sevkiyatına son günlerde hız verilmiştir. İskenderuna gelen Türk vapurları ve yelkenli gemiler külliyetli miktarda buğday taşımaktadırlar. Şimdiye kadar İstanbula 50 milyon kilo buğday gönderilmiştir.

Hatay çevresinde incelemeler yapmakta olan bir ziraat profesörümüzden öğrendiğime göre, bu yıl her köylü nüfusa isabet eden buğday istihsali Hatayda 139, Adanada 572, Mersinde 308, Antalyada 417; Gaziantebde 286, Konyada 661, Niğdede 619 kilodur. Bu rakamlar en yüksek bir verim ifade etmektedir.

Varlık vergisi borçluları Sivrihisarda

Sivrihisar (Hususî) — İstanbuldan gönderilen iki küçük kafile varlık vergisi borçlularından sonra 932 kişilik bir kafile de Aşkaleden gelmiştir.

Bunlar, Günyüzü nahiye bölgesine doğru ilerlemekte olan yolun toprak tesviyesinde çalıştırılacaklardır.

Beneş'in Moskova seyahati niçin geri kalmış?

Stockholm 12 (T.P.) — Moskovada çıkon (Pravda) gazetesi dünkü nüshasında sabık Çekoslovakya devlet reisi Beneş'in İngilizlerin tazyikı üzerine, kendisinin çoktanberi Moskovaya yapmak istediği seyahati yeniden tehir ettiğini bildirmektedir.

12 milyon kilo mazut geldi

İskenderun 12 (Hususî) — İskenderun limanına giren İngiliz bandıralı sarnıçlı vapurlar 12 milyon kilo mazut getirmiştir. Ayrıca başka günlerde başka vapurlar tarafından İskenderuna çıkarılan 25 milyon kilo oluklu çinkonun zelzele felâketzedelerinin ihtiyaclarında kullanılmak üzere, zelzele felâketine uğrıyan bölgelere sevkine başlanmıştır.

Galatada bir yangın

Galatada Eski Gümrük sokağında 12 numaralı Uğurlu hanın ikinci katında Necatiye aid bir imalâthanede dün akşam bazı kimyevî maddelerin birdenbire infilâkı bir yangına sebebiyet vermiş, yangın saat 20 de söndürülmüştür. İmalâthanenin ahşab kısmı yanmıştır.

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	18,03 Dans orkes.
7,32 Jimnastik	18,30 Fasıl heyeti
7,40 Haberler	19,00 İktısad saati
7,55 Müzik (Pl.)	19,15 Fasıl heyeti
*	19,30 Haberler
12,30 Program	19,45 K. Türk mü.
12,33 Müzik (Pl.)	20,15 Rad. gazetesi
12,45 Haberler	20,45 Temsil
13,00 Şarkılar	21,30 Salon orkes.
★	22,30 Geçmiş gün
18,00 Program	22,35 Haberler
	22,50 Kapanış

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2			■						■
3			■		■				
4									■
5					■				
6						■			
7				■				■	
8		■	■						■
9	■						■		

Soldan sağa:

1 — Dolaştırmak. 2 — Benzer, belirtiler (cemi). 3 — Nota, irad getiren bina. 4 — Bir cins peynir. 5 — Birbirine dikilmiş veya bağlanmış, vasıta. 6 — Bir ağaç, istikbal. 7 — Pederin zevcesi, damar suyu. 8 — Bir musiki âleti. 9 — Pratik, bir soru edatı.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bir hayvan. 2 — Kazma esnasında. 3 — Şimali Afrikada yetişen faydalı bir ot. 4 — İnsanların maymundan azma olduğunu iddia eden bilgin, bir harfin okunuşu. 5 — Vilâyet, en az. 6 — Osmanlı saltanatının hıristiyan tebaası, birdenbire. 7 — Meşhur bir heykeltraş. 8 — Yarı müstakil prenslik, bir sayı. 9 — Bir hastalık.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	İ	S	T	A	J	İ	Y	E	R
2	K	A	İ	D	E	■	A	D	U
3	T	İ	R	İ	L	■	S	E	B
4	İ	M	A	L	A	T	■	B	E
5	B	E	N	■	T	E	K	İ	R
6	A	■	■	S	İ	■	U	Y	U
7	S	Ü	L	Ü	N	■	R	A	■
8	■	Ş	A	R	■	R	O	T	A
9	B	Ü	R	Ü	N	E	N	■	D

BORSA

İstanbul Borsasının 12/8/943 fiatları

	Kapanış
Londra — 1 Sterlin	5.20
New-York — 100 Dolar	132.00
Cenevre — 100 İsviçre Fr.	30,3255
Madrid — 100 Pezeta	12.84
Stockholm — 100 İsveç Kr.	30.7600

ESHAM ve TAHVİLÂT

İkramiyeli % 5 1938	19.30
İkramiyeli % 5 1933 Ergani	21,40
% 7 1943 Sıvas-Erzurum 2/7	19.95
% 7 1941 D.yolu birinci tertib	20.04
% 7 1941 D.yolu ikinci tertib	10.58
% 7 1941 D.yolu üçüncü tertib	19.10
% 7 birinci tertib Millî Müdafaa	20.22
İkramiyeli % 5 birinci tertib Millî Müdafaa	19.87
Ermis emniyet konserve fabrikası hisse senedi	82.00

Kadıköy Noterliğinden:

Kadıköy Moda caddesinde 35 numaraya naklimizden sonra tel olmamasından konamıyan telefonumuz yapılarak tekrar 60542 numara ile çalışmağa başlamıştır.

Sahib ve Başmuharriri

Yunus Nadi ABALIOĞLU

Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Miktarı		Cinsi	Muhammen fiatı Kuruş	Muvakkat teminatı Lira	K
20.000	metre	Kanaviçe	90	1350	00
13.000	kilo	Ambalâj ipi	215	2096	25
20.000	aded	Toka	1.6	24	00
14.000	kilo	Çember	90	945	00
350	»	Sicim	275	72	19
		Beş kalem		4487	44

Cinsi, miktarı, muhammen fiatı ve muvakkat teminatları yukarıda yazılı beş kalem ambalâj malzemesi 16/8/943 pazartesi günü saat 15 te İstanbul. Taksimde Jandarma Satınalma Komisyonumuzda kapalı zarf eksiltmesile ihale edilecektir. Toka ile çember ayrılmamak üzere birer kalemin veya bir kaç kalemin de bir istekliye ihalesi caizdir.

Nümuneler komisyonda görülür, şartname 300 kuruş bedelle alınır. İsteklilerin kanunen ibrazı icabeden vesikaları ve teminat mektub veya makbuzlarını muhtevi kapalı zarf teklif mektublarını eksilme vaktinden bir saat evveline kadar Komisyonumuza vermeleri. (7270)

Toprak Mahsulleri Ofisi Afyon ve Uyuşturucu Maddeler Müdürlüğünden:

İyi fransızca bilen seri bir daktiloya ihtiyac vardır. İkinci ecnebi dili olarak almanca veya ingilizce bilenler tercih edilecektir.

Tabliblerin Galatada Ömer Abid hanın 4 üncü katında 9 numaraya müracaat etmeleri. (7535)

İstanbul Vilâyet Orman Çevirge Müdürlüğünden:

Orman Umum Müdürlüğü teşkilâtında münhal 10 liralık maaşlı üçüncü sınıf orman mesaha memurluğu için müsabaka ile memur alınacaktır.

Müsabaka imtihanı İstanbulda Vilâyet Orman Çevirge Müdürlüğünde müteşekkil Komisyon marifetile 1/9/943 tarihinde saat 10 da yapılacaktır.

İmtihana iştirak edebilmek için memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı evsaf ve şartları haiz olmak ve müracaat dilekçelerine tahsil vesikaları, hüviyet cüzdanı, adliyece mahkûmiyeti olmadığına dair bir vesika, başkaca durum kâğıdı, ve sağlık raporile dört aded vesikalık fotoğraflarını iliştirmeleri lâzımdır. Aksi halde imtihana kabul edilemezler. Tabliblerin 30 yaşından yukarı olmaması şarttır. (7689)

SÜMERBANK

Yerli Mallar Pazarları Müessesesi Müdürlüğünden:

İRTİBAT MEMURU ALINACAK

İzmir, Kayseri, Tarsus, Adana ve Gaziantebde bulunan bazı fabrikalarda müessesemizin irtibat işlerini ifa etmek üzere barem harici 120 - 140 lira ücretle bir kaç memur alınacaktır.

Aşağıda yazılı evsafları haiz olanların nüfus hüviyet cüzdanı, askerlikle ilgili olmadıklarına aid vesika, tahsil vesikası ve evvelce bulundukları işlere müteallik vesikaları hâmilen ağustosun 14 üncü gününe kadar Sultanhamamında Katırcıoğlu hanında müessese Zat İşleri Şefliğine müracaat eylemeleri

1 — Mensucat işlerinden anlamak.
2 — Lise mezunu olmak.
3 — 25 ten aşağı, 45 ten yukarı yaşta olmamak.

Üsküdar C. Müddeiumumiliğinden:

Üsküdar Cezaevinde 50 lira ücretli bir baş gardiyan ve 40 lira ücretli üç gardiyanlık münhaldir. Tabliblerin Cezaevi müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (7885)

Halat ve örtülük muşamba alınacak

DEVLET LİMANLARI İŞLETME UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

İdaremiz ihtiyacı için 75 ton İngiliz manila halat ile 20.000 metre İngiliz admiralti patent örtülük muşamba alınacaktır.

Vermek istiyenlerin 25/8/943 çarşamba günü saat 15 te Levazım Müdürlüğü odasında toplanacak Komisyona müracaat etmeleri. (7733)

Basın ve Yayın Umum Müdürlüğünden:

Ankara Radyosu Türk müzik koluna İstanbuldan alınacak stajyerleri seçmek üzere 9 ağustos 943 pazartesi günü yapılacağı ilân edilen imtihanlar, isteklilere daha geniş hazırlanma imkânı vermek arzusile 16 ağustos 943 pazartesi gününe bırakılmıştır. İmtihana girmek istiyenlerin vaktinde Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü İstanbul Mıntakası Müdürlüğüne müracaatle kayıdlarını yaptırmaları tavsiye olunur. (7767)

ZAYİ — Bursa Defterdarlığından aldığım 770/2303 ana ve erzak karnemi kaybettim. Yenilerini çıkaracağımdan zayiin hükmü yoktur.

Emin Durum

İLÂN TASHİHİ — Dünkü nüshamızda neşredilen (Hali tasfiyede İstanbul ve Trakya

ŞEKER FABRİKALARI

T. A. ŞİRKETİ tasfiye memurluğundan) serlevhalı ilânda yazılması lâzım gelen (TASFİYE MEMURLUĞUNDAN) kelimeleri tertib sehvi olarak yazılmamış olduğu tashih ve tavzih olunur.

Kayseri C. Müddeiumumiliğinden:

1 — Kayseri Ceza Tevkif evinin 1/6/943 ten 31/5/944 gününe kadar bir senelik ekmek ihtiyacı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin edilen ihtiyac miktarı altı yüzer gramlık azamî 108, asgarî 90 bin aded ekmek bedeli azamî 59400, asgarî 49500 liradır.

3 — İhale 23/8/943 pazartesi günü saat 15 te Kayseri C. Müddeiumumiliği dairesinde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı 4455 liradır.

5 — Teklif mektubları o gün saat 14 e kadar kabul edilecektir.

6 — Eksiltmeye talib olanlar 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinin emrettiği vesikaları ibraza mecburdur.

7 — Şartname Kayseri C. Müddeiumumiliği ile Ceza ve Tevkif evleri Müdürlüğünde çalışma saatlerinde hergün görülebilir. (7764)

Belediye Sular İdaresinden:

İdaremizin muhasebe dairesi için müsabaka ile memur alınacaktır. Müsabaka imtihanı 26/8/943 perşembe günü saat ikide yapılacaktır. Girmek istiyenlerin şartları öğrenmek üzere Taksimde Sıraselvilerde idare merkezinde muamelât dairesine müracaatleri. (7892)

Seyhan Defterdarlığından:

Birinci ihalesi 4/8/943 tarihinde icra edilen varlık vergisinden maazam 30600 lira borclu Salamon Elhadefoğulları Hako Jozef ve Aşir Elhadetlerin malik oldukları Çınarlı mahallesindeki Bağlaryolu üzerinde kâin tapunun 530 kütük, 27 pafta ve 10 parsel numarasında kayıdlı 4060 metre murabbaı arsa üzerine mebni işler bir halde bulunan pamuk pirese fabrikasının kat'î ihalesi 14/8/243 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de icra edileceği alıcıların Vilâyet İdare Heyetine müraaatleri ilân olunur. (7832)

İnhisarlar Ankara Bira Fabrikasından:

Gazi Orman Çiftliğindeki İnhisarlar bira fabrikası arazisi dahilinde bir sandıkhane inşa edilecektir. Muhammen bedeli 72049,49 lira, muvakkat teminatı 4852.48 liradır.

İhale 24.8.943 salı günü öğleden sonra saat 15 te kapalı zarf usulile yapılacaktır. İsteklilerin asgari 20,000 liralık bu gibi inşaat yapmış olmaları lâzımdır.

Şartname ve projeleri görmek üzere hergün fabrikada Komisyon başkanlığına müracaat olunabilir. (7783)

İstanbul Deniz Levazım Âmirliğinden:

NAKLİYE MÜTEAHHİDİ ARANIYOR

Eşya malzeme ve kömür tahmil ve tahliye işleri için bir müteahhide lüzum vardır. Taliblerin daha fazla izahat almak üzere İzmitte Askeri posta 15167 K. lığına müracaat etmeleri. (7653)

Üniversite Rektörlüğünden:

İnkılâb tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti rejimi derslerinden ikmale kalan asker talebe ile diğer derslerden tamamile geçmiş ve yalnız bu dersten kalmış talebenin ikmal imtihanları 16 ağustos pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır. İlgililerin bu saatte Üniversite Merkez binasında hazır bulunmaları. (7846)

İstanbul Defterdarlığı ilânları

1 — İzmir Malsandığına varlık vergisinden olan borcunu Eminönü şubesine ödemiyen Sabatay Zejiyenin Beyoğlu Meşrutiyet caddesi Birlik apartımanının 2 numaralı dairesinde haczedilen büfe, oda takımı, aynalı dolab gibi ev eşyası ile Balıkpazarı Hava han 1 numaralı mahalde haczedilen yazıhane eşyası,

2 — Mercan Maliye şubesine vergi borcunu ödemiyen Dikran ve Ardeşez kollektif şirketinin Süleymaniye Bakırcılar 10, 12 numaralı Bakır imalâthanesinde haczedilen demir kasa, yazıhane, kordon ve sıvama makinaları, elektrik motörü vesaire 83 kalem bakırcılığa aid alât ve edevat ile Kadıköy Moda Ağabey sokak 38 sayılı ikametgâhlarında haczedilen 18 kalem ev eşyası,

3 — Mercan Maliye şubesine varlık vergisi borcunu ödemiyen Artin Kantarcıyanın Nasuhiye sokak 31 numaralı ticarethanesinde haczedilen Avrupa demir tornası, oksijen takımı, iki beygir kuvvetinde A.E.G. markalı motör, 400 kilo hurda demir vesair tornacılığa aid alât ve edevat,

4 — Beyazıd Maliye şubesine vergi borcunu ödemiyen Kostaki Devecinin Bostancıköy Koru caddesi 89 numaralı ikametgâhında haczedilen ev eşyası,

5 — Mercan Maliye şubesine vergi borcunu ödemiyen Foti ve Luko Kakalidisin Şerifpaşa han 44 sayılı ticarethanesinde haczedilen Singer dikiş makinası, muhtelif hazır palto vesair eşya ile Samatya Merhaba sokak 8 numara, Langa Çakırağa mahallesi Paşazade sokak 14 numaralı ikametgâhlarında haczedilen muhtelif ev eşyası,

19/8/943 perşembe günü saat 10,30 da mahallerinde Tahsili Emval Kanunu mucibince alenî müzayede ile satılacağından talib olanların mezkûr gün ve saatte yukarıda yazılı mahallerde hazır bulunacak icra memuruna müracaatleri ilân olunur. (8006)

Kulekapı şubesine borçlu Muammer Aksoley'in Kadıköy Kuşdili caddesinde 49 numarada mevcud piyano, radyo, oturma ve yatak odaları takımları, muhtelif büfe ve muhtelif seccade vesair ev eşyası 14/8/943 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 10 da mahallinde satılacağı ilân olunur (8007)

İstanbul Belediyesi İlânları

Tahmin bedeli	İlk teminatı	
1625,00	122,00	Karaağaç müessesatı nakliye kamyonları için alınacak makas, sekman, piston pimi vesair malzeme.
4735,13	355,14	İmar Müdürlüğü için alınacak tersimi levazımı ve kırtasiye.
2804,50	210,34	Karaağaç müessesatı Mezbaha tesisatı için alınacak hortum, boru, boya vesaire.
4026,30	301,98	İtfaiye garajında yapılacak tamirat için alınacak kereste, boya, kireç sair malzeme.
4560,00	342,00	Motörlü vesait için yaptırılacak muhtelif cins 52 aded makas.
2496,80	187,26	Belediye daire ve şubeleri için alınacak 6100 aded elektrik ampulü.

Tahmin bedellerile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhaleleri 20/8/943 cuma günü saat 14 te Daimî Encümende yapılacaktır. Tabliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (7628)

OSMANLI BANKASI

31 Temmuz 1942 tarihindeki vaziyet

AKTİF	Sterlin	Ş.	P.
Hisse senedlerinin ödenmesi istenmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve bankalarda bulunan paralar	8.537.506	14	3
Kısa vadeli avanslar ve röportlar	7.455.000	—	—
Türkiye ve İngiltere Hükûmetleri Hazine Bonoları	7.472.203	11	6
Tahsil olunacak senedler	1.835.036	—	7
Cüzdanda bulunan kıymetler	2.853.703	5	9
Borclu cari hesablar	8.796.355	5	11
Rehin mukabilinde avanslar	2.672.113	14	11
Kabul vollie borclular	196.649	8	8
Gayrimenkul mallar ve mobilya	493.069	18	1
Müteferrik	96.506	5	1
	45.408.144	4	9

PASİF	Sterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ayrılan ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Tedavülde bulunan banknotlar	339.434	7	11
Görüldüğünde ödenecek senedler ve vadeli senedler	199.014	15	10
Alacaklı cari hesablar	32.290.288	10	—
Vadeli bonolar ve cari hesablar	533.791	16	2
Kabuller	196.649	8	3
Müteferrik	598.965	6	2
	45.408.144	4	9

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur.
Umum Muhasebe Şef muavini
A. A. MAYER

Türkiye Umum Müdürü
PH. GARELLI